

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/42/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6625201085
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6625201085.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. v konaní opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica a t.č. plnoleté dieťa: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. – F. XXX, prechodne bytom Banská Bystrica, Bernolákova 36, deti matky: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. – F. XXX, prechodne bytom H. H., H. XX a otca: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. – F. XXX, t.č. v ÚVV a ÚVTOS Košice – Šaca, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom pôvodne podaným na Okresný súd Lučenec dňa 11.03.2025 domáhal zníženia výživného na všetky tri maloleté deti na sumu minimálneho výživného (v tom čase vo výške 37,53 €) odo dňa právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Návrh odôvodnil zmenou pomerov na jeho strane spočívajúcou v zlom zdravotnom stave, v dôsledku ktorého od nástupu do výkonu trestu nebol pracovne zaradený, trpí schizofréniou, podstupuje medikamentóznou psychiatrickú liečbu. Z dôvodu, že užíva lieky, ktoré bránia pracovnému zaradeniu, nie je možné ho zo zdravotných dôvodov zaradiť do práce v rámci výkonu trestu, preto nie je schopný ani platiť výživné v súdom určenej výške, nakoľko nemá možnosť získať príjem pre účely platenia výživného. Poukázal na to, že z lásky k maloletým deťom im daroval všetok svoj nehnuteľný majetok, pôdu, lesy, rodinné domy, pozemky, trvalé trávnaté porasty nemalej hodnoty.

2. Okresný súd Lučenec postúpil s poukazom na § 5 a 6 ods. 1 CMP spis z dôvodu miestnej príslušnosti na Okresný súd Banská Bystrica.

3. Matka v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 16.04.2025 nesúhlasila s návrhom otca na zníženie výživného z dôvodu zvyšovania nákladov nielen na nájom, stravovanie, hygienické potreby, ale aj na strednú školu staršej dcéry D., ako aj výdavky na dcéru A., ktorá od septembra 2025 nastúpi na strednú školu, pričom všetky deti majú viac záujmov, aktivít, na ktoré je potrebné vynaložiť financie.

4. Otec bol vypočutý prostredníctvom dožiadaného súdu v ÚVV a ÚVTOS Košice – Šaca dňa 29.09.2025. Zotrval na podanom návrhu, navrhol znížiť výživné na minimálnu sumu výživného, cca 40,- € na každé z detí, nakoľko je stále vo výkone trestu odňatia slobody, kde nie je pracovne zaradený z dôvodu, že užíva lieky, ktoré mu neumožňujú pracovať. Aktuálne si neplní vyživovaciu povinnosť, nakoľko nemá žiadny príjem, pretože nepracuje, ale nie z vlastnej viny. Darčeky deťom zasiela jeho

matka, taktiež deťom poskytuje jeho matka aj financie v prípade potreby. Nevlastní majetok, žiadne nehnuteľnosti ani hnutelné veci väčšej hodnoty. Podnikal ako konateľ obchodnej spoločnosti K.S.M. s.r.o., oficiálne tam ešte stále figuruje. Nepoberá žiadne štátne sociálne dávky, nemá ani iný zdroj príjmov, nevlastní bankové účty ani cenné papiere. Pred nástupom do výkonu trestu býval v rodinnom dome, ktorý v súčasnosti vlastní dcéra D., kde žil spolu s manželkou a deťmi. Má dlhy, pôžičky, ale tieto aktuálne nespláca. Je psychiatrický pacient, užíva lieky, kde má výdavky cca 10,- € mesačne. Iné výdavky v ÚVTOS nemá. Okrem detí inú vyživovaciu povinnosť nemá. S deťmi je v kontakte telefonicky, z času na čas, podľa toho kedy majú deti náladu, v inom kontakte s nimi nie je. Koniec výkonu trestu má dňa 24.09.2029. Uviedol, že sa nezúčastní pojednávania, súhlasil s konaním a rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti.

5. Opatrovník maloletých detí v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 14.04.2025 odporučil návrh otca zamietnuť z dôvodu, že znížením výživného by sa znížila aj životná úroveň maloletých detí, čo nie je v ich prospech. Poukázal, že otec neuhrádza výživné a matka dostáva náhradné výživné na deti.

6. Súd podľa § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti otca, nakoľko tento súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti z dôvodu, že sa nachádza v ÚVTOS a bol vypočutý dožadovaným súdom.

7. Matka na pojednávaní nesúhlasila s návrhom na zníženie výživného, nakoľko poberá len náhradné výživné spolu 300,- € mesačne na všetky deti. Je to finančná výpomoc a inak by jej to po finančnej stránke nevychádzalo užiť deti. Ďalej uviedla, že býva v prenájme v 3-izbovom byte, kde býva len ona a deti. Mesačné náklady na nájom, energie, TV a internet sú spolu 840,- €, strava je cca 300,- €, drogéria a iné výdavky 100,- €. Maloletá A. má 15 rokov, navštevuje 1. ročník strednej školy hotelovej, do školy chodí autobusom kde cestovné je 12,- € mesačne, ZRPŠ v škole sa platilo 30,- € na rok, školské pomôcky sú 10,- €, stravné v škole je 35,- € mesačne. Maloletá nemá žiadny záujmový platený krúžok. Nebýva často chorá, nie je vedená v špecializovanej ambulancii. Má ísť na očné vyšetrenie dňa 20.11.2025, okuliare ešte nenosí, ale je pravdepodobnosť, že ich bude nosiť. Lieky pravidelne neužíva žiadne. Maloletý C. má 11 rokov, navštevuje 6. ročník základnej školy, do školy chodí autobusom, kde cestovné je 12,- € mesačne, ZRPŠ v škole je 22,- € na rok, pracovné zošity boli 21,- € na začiatku roka, stravné v škole je 20,- € mesačne. Maloletý nemá žiadny platený záujmový krúžok. Býva častejšie chorý, kde výdavky na lieky sú cca 10,- € mesačne. Nenavštevuje špecializované ambulancie ani neužíva pravidelne lieky. Matka uviedla, že jej priemerný čistý mesačný príjem je 1.200,- € vrátane daňového bonusu. Poberá rodinné prídavky na 3 deti, vo výške po 60,- € mesačne na každé z detí. Iný príjem nemá. Má vyživovaciu povinnosť ešte k plnoletej dcére D., ktorá žije spolu s ňou v domácnosti. Otec si neplní vyživovaciu povinnosť vôbec, preto z tohto dôvodu poberá aj náhradné výživné. Cez starú matku maloletých detí zo strany otca otec pošle darček pokiaľ majú deti nejaký sviatok, v poslednej dobe sú to väčšinou financie v rozmedzí od 20-30,- €. Otec je v kontakte s deťmi telefonicky minimálne každý týždeň. Videohovory sa v súčasnosti nerealizujú, nakoľko otec sám neposiela pozvánky na tieto videohovory. V súčasnosti už listy deťom nepíše. Ona s otcom nie je v žiadnom kontakte. Potvrdila, že otec na deti previedol nehnuteľnosti, a to na D. rodinný dom a pozemky a maloletú A. pozemky v rámci urbáru, všetko v katastrálnom území F., okr. Veľký Krtíš. Otec tak urobil z dôvodu, aby o tieto pozemky a nehnuteľnosti neprišiel.

8. V priebehu konania nadobudla maloletá D. plnoletosť. Na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí so znížením výživného vzhľadom na rast cien s tým, že skôr by malo byť zvýšené výživné. Ďalej uviedla, že má 18 rokov, navštevuje 3. ročník Strednej odbornej školy informačných technológií, kde sa platilo ZRPŠ 40,- € na rok, skladajú sa na stužkovú od 2. ročníka II. pol roka, po 150,- € na pol roka. V škole sa aj stravuje, kde sa platí 40-45,- € mesačne, cestovné do školy je 12,- € mesačne. V súčasnosti nemá záujmový platený krúžok. Je vedená v očnej ambulancii, nosí okuliare od 9. ročníka základnej školy, ktoré stáli 150,- €. Doposiaľ mala iba jedny okuliare. Nebýva často chorá. Potvrdila, že býva v spoločnej domácnosti s matkou a dvoma maloletými súrodencami. Príjem aktuálne nemá pravidelne žiadny, len z brigád, kedy mala brigádu v septembri 2024 a v septembri 2025, za čo dostala spolu cca 150,- €. Z nehnuteľností vlastní rodinný dom a pozemky v okrese Veľký Krtíš, ktoré jej daroval otec. S otcom je v kontakte minimálne 1x za týždeň telefonicky. Videohovory sa teraz nerealizujú, naposledy mali videohovor asi pred 2 rokmi.

9. Opatrovník maloletých detí na pojednávaní zotrval na písomných vyjadreniach. Ďalej uviedol, že neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloleté deti, matka im zabezpečuje plnú

starostlivosť, nakoľko otec je vo výkone trestu odňatia slobody. Poukázal na to, že od posledného určovania výživovacej povinnosti ubehli viac ako 4 roky, výdavky na maloleté deti sa zvýšili, pričom ani doterajšie výživné naposledy určené otcovi nie je úplne dostatočné. Otec sa vo výkone trestu ocitol na základe svojho vlastného konania. Maloleté deti nemôžu byť týmto spôsobom sankcionované za konanie otca. Pokiaľ otec aj má nejaké zdravotné problémy, samotný ÚVTOS uviedol, že do budúcnosti nevyklučuje jeho pracovné zaradenie. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, nakoľko zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí a znížením výživného by sa znížila aj životná úroveň maloletých detí.

10. Z opatrovaneckého spisu maloletých detí vyplýva, že naposledy bolo o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 13P/126/2019-265 zo dňa 16.02.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/17/2022-235 zo dňa 25.05.2022, právoplatným dňa 06.06.2022, ktorým súd rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí a na čas po rozvode zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia sú oprávnení zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu v tom čase maloletej D. výživným v sume 100,- € mesačne, na Silviu výživným v sume 110,- € mesačne a C. výživným v sume 90,- € mesačne, všetko vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Zároveň bol upravený aj styk otca s maloletými deťmi, a to každú stredu v časovom rozmedzí od 16.00 hod. do 16.20 hod. telefonicky a každú prvú nedeľu v mesiaci v čase od 10.00 hod. do 10.20 hod. prostriedkami elektronickej komunikácie určenej na prenos obrazu a zvuku s tým, že matke uložil povinnosť zabezpečiť prítomnosť maloletých detí pri styku s otcom telefonicky formou prostriedkov elektronickej komunikácie určených na prenos obrazu i zvuku, a to poskytnutím telefónneho čísla otcovi a zabezpečením telefonického zariadenia, zariadenia s aplikáciou umožňujúcou prenos obrazu i zvuku. Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/7/2020-828 zo dňa 11.10.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5T/122/2021 zo dňa 07.12.2021 bol otec uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby vo vzťahu k matke maloletých detí, čoho svedkom bola aj najstaršia dcéra a za zločin vydierania, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov nepodmienečne. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 37P/108/2023-156 zo dňa 09.10.2023 zamietol návrh otca na zníženie výživného. V tom čase bol otec vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Sučany.

11. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica v oznámení zo dňa 08.10.2025 uviedol, že matka poberá prídavky na 3 deti, každé v sume 60,- € mesačne. Nie je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie. D. B. poberá náhradné výživné za povinnú osobu G. B. v sume 110,- € mesačne.

12. Sociálna poisťovňa uviedla, že matka ani plnoletá dcéra D. nie sú evidované ako poberatelia dávok vyplácaných sociálnou poisťovňou.

13. Z daňového priznania spoločnosti K.S.M. s.r.o. za rok 2024, v ktorej jediným spoločníkom a konateľom je otec detí vyplýva, že základ dane bol 834,18 €, daň 125,13 €.

14. Zamestnávateľ matky Notársky úrad JUDr. Daniela Vozárová oznámil, že matka má priemerný čistý mesačný príjem bez daňového bonusu vo výške 973,42 € mesačne, uplatňuje si aj daňový bonus, v súčasnosti v sume 250,- € mesačne.

15. ÚVV a ÚVTOS Košice – Šaca v písomnom oznámení zo dňa 10.09.2025 i 23.10.2025 uviedol, že otec nie je pracovne zaradený z preventívno-bezpečnostných dôvodov. Odsúdený však deklaruje ochotu pracovať, do budúcnosti nevyklučujú jeho pracovné zaradenie.

16. Stredná odborná škola informačných technológií Banská Bystrica v písomnom podaní zo dňa 09.09.2025 uviedla, že D. B. je v šk. r. 2025/2026 žiačkou 3.A triedy v odbore správca inteligentných a digitálnych systémov. Študijné výsledky má výborné, vymeškané hodiny má všetky ospravedlnené. Zapájala sa v minulom školskom roku do súťaží na škole, reprezentovala ju v najlepšom slova zmysle. Jej dochádzka do školy je pravidelná, nemeškáva na prvé hodiny, platby za lyžiarky alebo plavecký mala vždy uhradené načas. Na hodinách je pozorná, nevyrušuje, plní zadané úlohy. Komunikácia s matkou je bezproblémová, zúčastňuje sa pravidelne rodičovských združení.

17. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol opätovne rozhodnúť o výživnom (zníženie, zvýšenie, resp. zrušenie) je zmena pomerov, a to jednak na strane dieťaťa ako oprávneného, ako aj na strane povinného rodiča, alebo na oboch stranách. V zmysle platnej judikatúry je potrebné prihliadnúť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak tieto môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia pôvodného rozhodnutia.

21. Skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa ako povinný platí výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Nemôže ísť ani o dôvod, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platíť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. V prípade povinného, ktorého osobná sloboda je obmedzená, však súd musí pri stanovení výšky výživného vychádzať aj z reálnych možností povinného počas obdobia obmedzenia jeho osobnej slobody, pretože v tomto čase sa povinný objektívne nemôže uplatniť slobodne na trhu práce. (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. februára 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018).

22. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skúmal, či v danom prípade nastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného na maloleté deti. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že naposledy bolo o výživnom na maloleté deti rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 13P/126/2019-265 zo dňa 16.02.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 17CoP/17/2022-235 zo dňa 25.05.2022, právoplatným dňa 06.06.2022 v rámci rozvodového konania, kedy bola otcovi určená povinnosť prispievať na výživu v tom čase maloletej D. výživným v sume 100,- €, maloletej Silvie výživným v sume 110,- € a maloletého C. výživným v sume 90,- € vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. O výživnom na maloleté deti rozhodoval súd v dôsledku prebiehajúceho rozvodového konania rodičov, pričom takto určená vyživovacia povinnosť bola po odvolaní otca potvrdená aj odvolacím súdom. V čase podania návrhu na rozvod a s tým spojenou úpravou práv a povinností k maloletým deťom už maloleté deti s matkou bývali u starých rodičov zo strany matky v Banskej Bystrici. V tom čase mala maloletá D. 14 rokov, navštevovala 8. ročník ZŠ, nenavštevovala záujmové krúžky, náklady na ňu boli v priemere 250,- € ako ustálil prvostupňový súd. Maloletá A. mala v tom čase 11 rokov, navštevovala 6. ročník ZŠ, navštevovala záujmový krúžok- futbal a priemerné mesačné náklady na ňu boli vo výške 270,- € ako ustálil prvostupňový súd. Maloletý C. mal v tom čase 8 rokov, navštevoval 2. ročník ZŠ, nenavštevoval žiaden záujmový krúžok, pričom priemerné mesačné náklady na neho boli vo výške 235,- €, ktorú ustálil prvostupňový súd. Všetky deti boli v tom čase zdravé, zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť u nich neboli. Otec sa už v čase rozhodovania o výživnom nachádzal v ÚVTOS,

na čo súd už v tom čase prihliadal, vysporiadal sa s argumentami otca v tomto smere, čo potvrdil aj odvolací súd. Otec mal dokončené základné vzdelanie. V tom čase bol jediným konateľom spoločnosti K.S.M., s.r.o., kde súd v tom čase konštatoval, že môže vzhľadom na zásadu potencionality príjmu dosahovať aspoň príjem na úrovni minimálnej mzdy v národnom hospodárstve, t.j. 525,65 €. Okrem maloletých detí iné vyživovacie povinnosti nemal. Matka bola na začiatku konania nezamestnaná, ale v čase rozhodnutia súdu už dosahovala príjem 665,- € a poberala aj daňový bonus v priemernej výške 106,16 €, čo sa zohľadnilo v rámci určenia výšky výživného na maloleté deti. Stará matka zo strany otca mesačne prispievala na maloleté deti sumou cca 50,- € na všetky, čo je cca 17,- € na jedno dieťa.

23. V súčasnosti má súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného uplynula doba viac ako 3 roky, pričom deti sú vekovo staršie, najstaršia D. nadobudla plnoletosť, maloletá A. má 15 rokov, navštevuje 1. ročník strednej školy a maloletý C. má 11 rokov, navštevuje už 2. stupeň základnej školy. Maloleté deti bývajú v spoločnej domácnosti s matkou, kde mesačné náklady na bývanie na jednu osobu predstavujú 310,- € (nájom, energie 840,- €, strava 300,- €, drogéria a iné výdavky 100,- € : 4 osoby). Mesačné výdavky na maloletú A. sú v súvislosti s návštevou školy, nakoľko už navštevuje 1. ročník strednej školy, kde sú poplatky súvisiace so školou vrátane cestovného mesačne cca vo výške 53,- €. Zvýšené výdavky na maloletú v súvislosti so záujmovou činnosťou alebo zhoršeným zdravotným stavom na lekársku starostlivosť nie. Maloletá už nemá záujmový krúžok futbal. Neabsolvovala ešte očné vyšetrenie, nie je preukázané, či bude nosiť okuliare. Výdavky na maloletého C. v súvislosti s návštevou školy vrátane cestovného sú cca 35,- € mesačne. Zvýšené výdavky na záujmovú činnosť u maloletého nie sú. Maloletý býva častejšie chorý, s čím sú spojené výdavky na lieky mesačne v sume cca 10,- €. Ako odôvodnené súd zobral aj výdavky na maloleté deti v súvislosti s oblečením, u malotej A. vo výške 30,- € mesačne, u maloletého C. 20,- € mesačne, náklady na mobilný telefón u každého v sume po 5,- € mesačne. Mesačné výdavky na odôvodnené potreby malotej A. tak predstavujú sumu cca 400,- € mesačne a u maloletého C. sumu cca 355,- € mesačne. Výdavky na maloleté deti sa tak od posledného rozhodnutia o výživnom zvýšili, u mal. Silvie o 130,- € a mal. Tomáša o 120,- €. Na danom mieste súd poukazuje, že plynutím času došlo k fyzickému i duševnému vývoju maloletých detí, zvýšením nárokov na ich odôvodnené potreby od každodenných bežných výdavkov súvisiacich s bývaním, stravou, ošatením, hygienou, po zvýšené výdavky v súvislosti s plnením si školských povinností, voľnočasovými aktivitami. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že bola preukázaná zmena pomerov na strane maloletých detí, keďže maloleté deti navštevujú už aj vyššiu formu vzdelávania. Maloletá A. prešla na strednú školu, maloletý C. na 2. stupeň základnej školy, čo v zmysle zaužívanej súdnej praxe i ustálenej judikatúry je podstatná zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa. Súd mal však preukázanú zmenu pomerov aj na strane matky, ktorej sa zvýšil príjem, v súčasnosti podľa oznámenia zamestnávateľa dosahuje príjem v priemere mesačne 973,42 €, navyše poberá daňový bonus plus 250,- € mesačne a rodinné prídavky, spolu v sume 180,- € mesačne. Spolu tak príjem matky mesačne predstavuje 1.403,42 €, keďže aj štátne sociálne dávky matka môže využiť na pokrytie nákladov na maloleté deti i plnoletú dcéru D.. Súd tak má preukázané, že matke sa zvýšil príjem od posledného rozhodovania o výživnom o sumu cca 555,- €. Napriek zmene pomerov na strane maloletých detí súd zohľadnil aj zvýšený príjem matky, na základe čoho konštatuje, že nie je v súčasnosti dôvod na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom. Na strane otca súd taktiež nemal preukázanú zmenu pomerov oproti situácii v čase pôvodného rozhodovania o výživnom (rozvodové konanie sp. zn. 13P/126/2019). Rovnako ako v rozsudku sp. zn. 37P/108/2023-156 (voči ktorému otec odvolanie nepodal) súd uvádza, že psychiatrické ochorenie už u otca existovalo podľa jeho vlastného vyjadrenia v čase posledného rozhodovania o výživnom, keďže sám uvádzal, že psychiatrické lieky berie od roku 2021. Navyše ÚVTOS samo uviedlo, že v súčasnosti otec nie je zaradený do pracovného procesu z bezpečno-preventívnych dôvodov, pričom nevylučujú v budúcnosti jeho zaradenie do pracovného procesu v rámci ÚVTOS. Na základe uvedeného má súd preukázané, že u otca nejde o novú skutočnosť ani o závažné zhoršenie zdravotného stavu, ktoré by malo byť dlhodobejšieho charakteru a ktoré by predstavovalo objektívnu skutočnosť pre zníženie výživného. Otcom uvádzané skutočnosti nezakladajú takú podstatnú zmenu pomerov na jeho strane, ktoré by odôvodňovali zníženie výživného na deti s prihliadnutím aj na preukázanú zmenu pomerov a nárast nákladov na strane maloletých detí.

24. Pokiaľ sa otec domáhal zníženia výživného odo dňa právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, súd uvádza, že touto skutočnosť sa zaoberal ako pôvodný prvostupňový súd, tak aj odvolací súd už v rámci rozvodového konania, ktorý rozhodnutie o rozvode a plnení vyživovacej povinnosti ku dňu právoplatnosti výroku o rozvode manželstva potvrdil ako vecne správne rozhodnutie. Súd už v tom čase prihliadal na tú skutočnosť, že otec je v ÚVTOS, kde ani v tom čase nebol pracovne zaradený

a vychádzal z najmä z potenciality príjmu otca, ktorá ostáva naďalej zachovaná, táto sa doposiaľ na strane otca nezmenila. Na danom mieste súd poukazuje, že v tomto konaní súd nie je oprávnený skúmať správnosť pôvodného rozhodnutia o výživnom formou reparácie pôvodnej výšky výživného. Súd v tomto konaní len skúma či nastala taká zmena pomerov na strane oprávneného alebo povinného na výživné od posledného rozhodnutia, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného, pričom takáto skutočnosť nenastala. V danom prípade súd poukazuje aj na to, že otec je v ním popisovanej osobnej a finančnej situácii práve z dôvodu znášania dôsledkov jeho protiprávnej a nezákonnej činnosti, za ktorú bol právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody, ktorý vykonáva, a to navyše pre trestný čin, ktorého sa dopustil vo vzťahu k matke maloletých detí, keď svedkom tohto konania boli aj maloleté deti. Uložený nepodmienečný trest a výkon tohto trestu otcom nemôže byť na ujmu maloletých detí, ktoré sú výživou odkázané na oboch svojich rodičov a nemôže byť dôvodom na zníženie jeho vyživovacej povinnosti, a to ani v situácii, že otec v súčasnosti nie je pracovne zaradený v ÚVTOS. Pokiaľ otec poukazoval ako dôvod zníženia vyživovacej povinnosti jeho zhoršený zdravotný stav, na danom mieste súd poukazuje, že zhoršený zdravotný stav, resp. psychiatrickú liečbu mal otec už v čase rozhodovania pôvodného prvostupňového súdu v rámci rozvodového konania, nejedná sa teda o novú skutočnosť. Navyše zhodne aj s vyjadrením opatrovníka súd poukazuje, že ÚVTOS do budúcnosti nevyhlásilo začlenenie otca do výkonu práce v rámci ÚVTOS. Na základe uvedeného tak súd nemal na strane otca preukázanú žiadnu objektívnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na maloleté deti, a preto návrh otca zamietol.

25. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v predmetnej veci nezistil. Účastníci konania si znášajú trovy, ktoré im v konaní vznikli sami (trovy právneho zastúpenia, súdne poplatky).

26. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa matka a opatrovník maloletých detí vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolať súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).